

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Neformalusis ugdymas ir edukaciniai projektai	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): dr. Justina Garbauskaitė-Jakimovska Kitas / a (-i):	Filosofijos fakultetas, Ugdymo mokslų institutas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Mišri	Rudens semestras	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Anglų kalba B2 lygiu

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	135	48	87

Dalyko (modulio) tikslas		
Dalyko tikslas – plėtojant neformaliojo ugdymo, jo įgyvendinimo kontekstų, principų ir priemonių supratimą, stiprinti būsimų pedagogų kompetencijas, reikalingas neformaliojo ugdymo(si) proceso ir projektinių veiklų kūrimui, įgyvendinimui ir vertinimui.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės planuoti, įgyvendinti ir vertinti neformaliojo ugdymo procesą, taikant neformaliojo ugdymo principus.	Teorinės paskaitos. Savarankiškos literatūros studijos. Savarankiško darbo užduotis ir refleksija. Projekto paraiškos rengimas ir vertinimas.	Savarankiško darbo užduotis: neformaliojo ugdymo(si) užsiėmimo planas, užsiėmimo pravedimas ir jo refleksija raštu. Projekto paraiškos rengimas ir vertinimas.
Žinos neformaliojo ugdymo politikos lauką, gebės jį analizuoti, siejant su pagrindinėmis neformaliojo ugdymo teorijomis ir principais	Teorinės paskaitos. Savarankiškos literatūros studijos.	Projekto paraiškos rengimas.
Gebės pasirinkti, kurti ir naudoti neformaliojo ugdymo metodus atsižvelgiant į ugdytinių grupės savybes: amžių, brandą bei patirtį, grupės gyvavimo stadiją.	Teorinės paskaitos. Savarankiškos literatūros studijos. Simuliaciniai užsiėmimai.	Savarankiško darbo užduotis: neformaliojo ugdymo(si) užsiėmimo planas, užsiėmimo pravedimas ir jo refleksija raštu.
Gebės planuoti neformaliojo ugdymo užsiėmimus: kelti tikslus, parinkti turimas ar panaudoti esamas priemones bei aplinką, laiką, įvertinti	Teorinės paskaitos. Savarankiškos literatūros studijos. Mokymosi iš patirties užsiėmimai. Kūrybinės, patirtinės, grupės formavimo, pasitikėjimo užduotys grupėse.	Aktyvus dalyvavimas užsiėmimuose. Savarankiško darbo užduotis: neformaliojo ugdymo(si)

								straipsnius NFU klausimais ir pasirengti seminarams; Literatūros studijos: • Smith, M. K. (2001) • Lietuvos švietimo būklės analizė (p. 51 - 59) www.lrs.lt/sip/getFile3?p_fid=3446 • Ruškus et al. (2009). p. 9-19 • Deltuva, A. et al., (2003) • Garbauskaitė-Jakimovska, J. (2023) Pasiruošimas seminarui - Dokumentų analizė: • LR švietimo ir mokslo įstatymas; • Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija. Žinių gilinimui: La Belle, T. "Formal, non- formal and informal education: a holistic perspective on lifelong learning"
2. Neformaliojo ugdymo principai ir jų taikymas organizuojant ugdymo procesą. Į temą centruota tarpusavio sąveika, kuriamas santykis ir proceso dinamika. Patyriminio ugdymo(si) perspektyva. Visuminis (holistinis) mąstymas neformaliojo ugdymo(si) procese.	2		4			6	6	Literatūros studijos: • Smith, M. K.(2001); • M. Schneider-Landolf, J. Spielmann, W. Zitterbarth (2017) • D. A. Kolb (2015) • D. A. Kolb, A. Y. Kolb (2008)
3. Asmeniniu santykiu grįstas ugdymas, santykių tarp ugdytojų ir ugdytinių dilemos. Santykiškumo (angl. relationality) ir transakcinės analizės teorijos neformaliojo ugdymo(si) kontekste. Grupės vaidmuo neformaliajame ugdyme. Ugdytojo vaidmuo neformaliajame ugdyme.	2		4			6	6	Literatūros studijos: • Berne, E. (2008) • Erikson, E. (2011) • Klocker, S. (2006), p. 37-48. Kolb A.Y., et al. (2014) • Garbauskaitė-Jakimovska, J. (2023)
4. Neformaliojo ugdymo programos: ilgalaikės-tėstinės, trumpalaikės-projektinės, vienkartinės, jų struktūros, rengimo ir įgyvendinimo ypatumai. Projektinės veiklos organizavimo etapai. Finansavimo šaltiniai. Erasmus+ ir Europos solidarumo korpuso programos: ištakos, vertybės, galimybės, formatai.	2	2				4	8	Literatūros studijos • Kloosterman, P., Giebel, K. (2003) • Kurapkaitienė, N. (2014) • Deltuva, A. et al., (2003) • Abrignani, B. et al. (2003)

								- Malinauskas A., Kučikas A. (2008) Susipažinti su: - Erasmus+ programos vadovu http://www.erasmus-plus.lt - Europos solidarumo korpuso programos vadovu
5. Projekto įgyvendinimo žingsniai. Tikslinės grupės poreikių analizė. Poreikių tyrimo būdai, įgyvendinimas, apibendrinimas. Projekto planavimas ir paraiškos rengimas. Partnerių paieška, susitarimai, bendradarbiavimas.	2		4			6	9	Skaityti Abrignani (2003), 45-61; Atlikti pasirinktos tikslinės grupės poreikių analizę
6. Besimokančiųjų įtraukimas į neformaliojo ugdymo(si) ir projektinės veiklos planavimą, įgyvendinimą ir vertinimą: dalyvumo lygiai	2		2			4	4	Literatūros studijos - García López, M. A. - Karsten, A., Merry, P. - Ohana, Y., Straker, A. (2003) 9-91
7. Mokymosi projekte užtikrinimas. Neformaliojo ugdymo aplinkų įvairovė, aplinkos parinkimas. Situacijos kūrimas ir/ar panaudojimas ugdymiesiems tikslams. Neformaliojo ugdymo metodai: metodo struktūra, kūrimas ir taikymas. Metodų parinkimas atsižvelgiant į ugdytinių grupės dalyvių savybes ir grupės raidos etapą.	2		4			6	10	Literatūros studijos: - Brander, P. et al (2007) 13-51 p.; - Buldioski, G. et al (2003), 7-41; - Bachmann, Ph. (2015) G. Buldioski et al (2003), 41-81 p.; - Gailius, Ž. et al. (2013), p. 10-80 Mokymosi programos sudarymas.
8. Projektų rezultatų sklaida, tęstinumas, viešinimas, įsivertinimas, poveikis.	2		4			6	28	Literatūros studijos: Geudens (2010) Abrignani (2003), p. 87-97 Paraiškos rengimas
9. Išorinis vertinimas. Projektinės veiklos kokybės vadyba.	2		4			6	10	Susipažinti su Erasmus+ programos paraiškų vertinimo rekomendacijomis ekspertams https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/2017-expert-guide_en.pdf Projekto paraiškos ekspertinis vertinimas pagal programos kokybės kriterijus raštu.
Iš viso	18		4	26			48	87

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
----------------------	--------------	---------------------	----------------------

Neformaliojo ugdymo principais paremto užsiėmimo planavimas, įgyvendinimas ir įsivertinimas	30	Semestro metu	3 balai - pateiktas detalus ir teoriškai bei stebėjimo informacija pagrįstas užsiėmimo planas; suplanuotos veiklos ir parinkti metodai dera su iškeltais tikslais ir uždaviniais, grupės mokymosi poreikiais. Užsiėmimas įgyvendintas pagal planą arba adaptuotas, atsižvelgiant ir prisitaikant prie grupės poreikių ar kitų kintančių aplinkybių. Vedant užsiėmimą lygiavertiškai dalyvauja visi komandos nariai. Atliktos veiklos analizė detali, aiškiai apibrėžtos ir konkrečios veiklos tobulinimo ir kryptys. 2 balai - pateiktas užsiėmimo planas; suplanuotos veiklos ir parinkti metodai didžiąja dalimi dera su iškeltais tikslais ir uždaviniais, grupės mokymosi poreikiais. Užsiėmimas įgyvendintas pagal planą. Vedant užsiėmimą dalyvauja visi komandos nariai. Atliktos veiklos analizė detali, aiškiai apibrėžtos veiklos tobulinimo ir kryptys. 1 balas - pateiktas užsiėmimo planas; suplanuotos veiklos ir parinkti metodai iš dalies dera su iškeltais tikslais ir uždaviniais, grupės mokymosi poreikiais. Užsiėmimas įgyvendintas su trūkumais. Vedant užsiėmimą nedemonstruojamas lygiavertis atsakomybių pasidalijimas. Atliktos veiklos analizė paviršutiniška, nedetali, numatytos veiklos tobulinimo kryptys nerealistiškos. 0 balų – užduotis neatlikta.
Pasirinkto fondo projekto paraiškos rengimas	30	Gruodžio 1 d.	4 balai – Projekto poreikis pagrįstas remiantis keliais literatūros šaltiniais, savarankiškai arba kitų atliktais tyrimais. Numatyti realistiški tikslai ir kūrybiškos priemonės bei ugdomosios veiklos jiems pasiekti. Tikslai ir priemonės yra detalios aprašomi, pagrindžiant ryšius. Numatytos veiklos paremtos neformaliojo ugdymo principais. Numatytos tikslų pasiekimo įsivertinimo technikos. Projektas nuoseklus, logiškas ir detalus. 3 balai – projekto poreikis aprašytas ir pagrįstas remiantis mažiau nei 3 šaltiniais. Numatyti realistiški tikslai ir priemonės bei ugdomosios veiklos jiems pasiekti. Tikslai ir priemonės yra aprašomi. Neformaliojo ugdymo principus galima atpažinti, tačiau nėra aiškaus aprašymo. Numatytos tikslų pasiekimo įsivertinimo technikos. Projektas nuoseklus ir logiškas. 2 balai – Projekto poreikis aprašytas, tačiau trūksta pagrįstumo. Numatyti realistiški tikslai ir priemonės bei ugdomosios veiklos jiems pasiekti. Tikslai ir priemonės yra aprašomi. Kai kurios priemonės paremtos neformaliojo ugdymo principais. Numatytos tikslų pasiekimo įsivertinimo technikos. Projektui stinga detalumo ir loginių ryšių. 1 balas – projekto poreikis aprašytas. Numatyti tikslai ir priemonės bei ugdomosios veiklos jiems pasiekti. Priemonės aprašytos. Numatytos tikslų pasiekimo įsivertinimo technikos. Projektui stinga detalumo ir loginių ryšių. 0 – neparengta arba nepilnai parengta projekto paraiška.

Paraiškos ekspertinis vertinimas	20	Gruodžio 20 d.	2 balai – vertinimas pateiktas struktūruotai, išskiriant stipriuosius ir taisytinus aspektus. Vertinimas pagrįstas, pateikiamas argumentuotas apibendrinimas. 1.5 balo - vertinimas pateiktas struktūruotai, išskiriant keletą stipriųjų ir taisytinų aspektų. Vertinimas ne visais atvejais detaliai pagrįstas, yra fakto klaidų. 1 balas – vertinimas parengtas paviršutiniškai, ryškinamos tik stipriosios arba tik taisytinos projekto pusės. Vertinimas pateiktas nekonstruktyviai, trūksta pagrindimo. 0 balų – vertinimas nepateiktas.
Dalyvavimas užsiėmimuose (paskaitos, seminarai, pratybos)	20	Semestro metu	Aktyvumas, argumentų dėstymo nuoseklumas ir logika, temos išmanymas, rėmimasis šaltiniais, originalumas, tinkamas žodynas. 2 balai - aktyviai ir konstruktyviai dalyvauja diskusijose, reflektuoja savo patirtį, argumentuotai pateikia savo nuomonę, kelia probleminius klausimus, atsako į kitų keliamus klausimus, atlieka daugiau nei 90% užduočių. 1.5 balo – aktyviai ir konstruktyviai dalyvauja diskusijose, reflektuoja savo patirtį, argumentuotai pateikia savo nuomonę, atsako į kitų keliamus klausimus, atlieka daugiau nei 70% užduočių. 1 balas – dalyvauja diskusijose, atsako į kitų klausimus, pateikia nuomonę, atlieka daugiau nei 40% užduočių. 0 – nedalyvauja diskusijose, atlieka mažiau nei 40% užduočių.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Abrignani, B.	2003	T-Kit Projektų valdymas		Europos Tarybos leidykla https://jra.lt/dirbantiems/suzinok-daugiau/biblioteka/t-kit
Berne, E.	2008	Žaidimai, kuriuos žaidžia žmonės. Žmogiškųjų santykių psichologija.		Vaga
Bowyer, J. et al.	2004	T-Kit: rėmimo šaltiniai ir finansų valdymas		http://www.jrd.lt/uploads/dokumentai/T-kit-009.pdf
Brander, P. et al.	2007	Visi skirtingi, visi lygūs. Metodinis rinkinys		http://visiskirtingivisilygus.lt/wp-content/uploads/2011/10/Lygus.pdf
Buldioski, G. et al.		„T-Kit“ Nr. 4. Mokymo pagrindai		Europos Tarybos leidykla https://jra.lt/dirbantiems/suzinok-daugiau/biblioteka/t-kit
Deltuva, A. et al.	2003	Pokalbiai apie jaunimo neformalųjį ugdymą: jnu vakar, šiandien ir poryt		Lietuvos neformaliojo ugdymo asociacija https://neformaliai.files.wordpress.com/2013/01/lijna_knyzhka_ok.pdf

Erikson, E.	2011	Formalist and Relationalist Theory in Social Network analyses		Yale University https://www.pop.upenn.edu/sites/www.pop.upenn.edu/files/Formalism%20and%20Relationalism%20in%20Social%20Network%20Theory4-1.pdf
Gailius, Ž. et al.	2013	Darbo su jaunimo grupėmis vadovas. Neformaliojo ugdymo praktika Lietuvoje.		http://www.3sektorius.lt/docs/Darbosujaunimogrupemisvadovas2013_2013-08-20_12_00_47.pdf
Garbauskaitė-Jakimovska, J.	2023	Tapti neformaliuoju ugdymu. Post-struktūralistinė (jaunimo) neformaliojo ugdymo analizė		Vilniaus universiteto leidykla https://epublications.vu.lt/object/elaba:159669076/
Garča López, M. A. et al.	2003	Šiuo metu kuriama: Pilietiškumas, jaunimas ir Europa. T-Kit apie Europos pilietiškumą.		Europos Tarybos leidykla https://jra.lt/dirbantiems/suzinok-daugiau/biblioteka/t-kit
Geudens, T.	2010	Making waves		https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-1408/MakingWaves.pdf
Kloosterman, P., Giebel, K.	2003	„T-Kit“ Ugdomasis vertinimas darbo su jaunimu srityje		Europos Tarybos leidykla https://jra.lt/dirbantiems/suzinok-daugiau/biblioteka/t-kit
Kolb, D. A.	2015	Experiential Learning. Experience as the source of learning and development		Person Education http://ptgmedia.pearsoncmg.com/images/9780133892406/samplepages/9780133892406.pdf
Kolb, D. A., Kolb, A. Y.	2008	Experiential Learning Theory. A Dynamic Holistic approach to Management Learning, Education and Development		Sage Publications https://weatherhead.case.edu/departments/organizational-behavior/workingPapers/WP-07-02.pdf
Kurapkaitienė, N.	2014	Jaunimo savanorystės programų vadovas		Vš.Į. „Socialinis veiksmas“ https://jra.lt/dirbantiems/suzinok-daugiau/biblioteka/leidiniai-lietuviu-kalba-lt
Malinauskas A., Kučikas A.	2008	Atviri jaunimo centrai – jaunimo poreikiams		Jaunimo reikalų departamentas http://www.jrd.lt/uploads/dokumentai/atviri_jaunimo_centrai.pdf

Schneider-Landolf, M. et al.	2017	Handbook of Theme-Centered Interaction		https://www.vr-elibrary.de/doi/book/10.13109/9783666451904
Smith, M. K.	2001	‘What is non-formal education?’, the encyclopaedia of informal education		http://infed.org/mobi/what-is-non-formal-education/
Papildoma literatūra				
Adomaitienė, J., Zubrickienė, I.	2016	Projektai mokymo(si) procese: andragoginės sąveikos optimizavimo aspektas: monografija		Klaipėdos universitetas
Affeldt, F. et al.	2016	Supporting practical science learning for all students – A German cross-country initiative in non-formal chemistry education		http://www.uni-bremen.de/fileadmin/user_upload/single_sites/friex/pdf/Publ/SS_2016_MS_13_Affeldt_et_al_BR_IE.pdf
Affeldt, F. et al.	2017	The potential of the non-formal educational sector for supporting chemistry learning and sustainability education for all students – a joint perspective from two cases in Finland and Germany	Chemistry education research and practice, 18, p. 13-25	http://pubs.rsc.org/-/content/articlehtml/2017/rp/c6rp00212a#cit55
Bachmann, Ph.	2015	Theme-Centered Interaction. Ruth C. Cohn’s pattern language for facilitating groups		Pittsburg, Pennsylvania, USA http://www.hillside.net/lop/2015/papers/penguins/25.pdf
Brunila, K.	2011	The Projectisation, Marketisation and Therapisation of Education		DOI: 10.2304/eeerj.2011.10.3.421 / https://www.researchgate.net/publication/271642011_The_Projectisation_Marketisation_and_Therapisation_of_Education
Freire, P.	2000	Kritinės sąmonės ugdymas.		Vilnius: Tyto alba
Karzner, A.	2009	Project management: a systems approach to planning, scheduling, and controlling		Hoboken [N.J.]: John Wiley & Sons
Kendrick, T.	2015	Identifying and managing project risk: essential tools for failure-proofing your project	3 rd edition	New York: American Management Association
Spolander, G., Martin, L.	2012	Successful project management in social work and social care: managing resources, assessing risks and measuring outcomes		London: J. Kingsley
Stockmayer, S. M. et al.		The roles of the formal and informal sectors in the provision of		https://espace.curtin.edu.au/bitstream/handle/20.500.11937/46399/202552

		effective science education		_202552.pdf?sequence=2
Zlatarevičienė, A. et al.	2008	Patyrimo pedagogika ir jos taikymas		Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos https://jra.lt/dirbantiems/suzinok-daugiau/biblioteka/leidiniai-lietuviu-kalba-lt
Zuzevičiūtė, V., Žvinienė, V.	2011	Projektų vadyba švietime: studijų knyga aukštųjų mokyklų studentams		Kaunas: Pasaulio lietuvių centras

[illegible]

3.									
4.									
5.									
...									
Total									

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria

Author (-s)	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication	Publishing house or web link
Required reading				
Recommended reading				